

Ηράκλειο: 09.12.2009

Αρ.Πρωτ.: 572

Προς: Πρωθυπουργό κ. Γ. Παπανδρέου

Κοιν.: 1. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων
2. Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής
3. Βουλευτές Κρήτης
4. ΜΜΕ
5. ΓΕΩΤΕΕ
6. Παραρτ. ΓΕΩΤΕΕ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΚΡΗΤΗΣ

ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΣΤΟΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ

ΣΥΜΒΙΒΑΖΕΤΑΙ Η «ΠΡΑΣΙΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ» ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΦΟΙΝΙΚΟΔΑΣΟΥΣ ΣΤΟ ΒΑΪ;

Αξιότιμε κ. Πρωθυπουργέ,

από το έτος 2005 έχει κάνει την εμφάνισή του στη χώρα μας το έντομο «κόκκινο ρυγχωτό σκαθάρι των φοινίκων» (*Rhynchophorus Ferruginneus*), το οποίο προσβάλλει και καταστρέφει τα φοινικόδεντρα. Ήδη στην Κρήτη, στη Ρόδο, στην Αττική και στην Πελοπόννησο έχουν καταστραφεί χιλιάδες φοινικόδεντρα, ενώ η προσβολή συνεχώς εξαπλώνεται. Αρχικά το σκαθάρι προσέβαλε μόνο τον κανάριο φοίνικα (*Phoenix canariensis*). Πρόσφατα όμως εντοπίστηκαν προσβολές και στα άλλα φοινικοειδή και ειδικά στον ενδημικό φοίνικα του Θεόφραστου (*Phoenix theophrastii*).

Το ΓΕΩΤ.Ε.Ε./ Παρ. Κρήτης συγκάλεσε στις 8/12/2009 **παγκρήτια έκτακτη σύσκεψη** στα γραφεία του στο Ηράκλειο, με θέμα τα νέα δεδομένα που υπάρχουν μετά την εμφάνιση των προσβολών του σκαθαριού ειδικά στον ενδημικό φοίνικα του Θεόφραστου (*Phoenix theophrastii*) και το ορατό πλέον ενδεχόμενο αφανισμού των συστάδων του στο νησί.

Στη σύσκεψη είχαν προσκληθεί οι περιφερειακές, νομαρχιακές και δημοτικές αρχές όλης της Κρήτης, οι αρμόδιες γεωτεχνικές υπηρεσίες και ερευνητικά και εκπαιδευτικά ιδρύματα του νησιού (ΕΘΙΑΓΕ, ΤΕΙ, ΜΑΙΧ). Παραβρέθηκαν προϊστάμενοι γεωτεχνικών υπηρεσιών και ιδρυμάτων, ερευνητές εντομολόγοι και στελέχη των γεωτεχνικών υπηρεσιών που είχαν κληθεί. Τη σύσκεψη επίσης τίμησαν με την ενεργή συμμετοχή τους ο Δήμαρχος Ιτάνου κ. Γιάννης Χατζηνάκης και ο αντιδήμαρχος Αγίου Νικολάου κ. Γιάννης Λασιθιωτάκης.

Στη σύσκεψη διαπιστώθηκαν τα παρακάτω:

1. Ο αριθμός των προσβεβλημένων δένδρων στην Κρήτη από 700 στις αρχές του έτους ξεπερνά σήμερα τις 3.000.
2. Εξακολουθεί να προσβάλλεται κυρίως ο κανάριος φοίνικας (*Phoenix canariensis*). Οι τεράστιοι πληθυσμοί όμως του εντόμου (αποτέλεσμα της αδράνειας στην αντιμετώπισή του), το οδηγούν πλέον σε όλα τα φοινικοειδή, από τα οποία δεν εξαιρείται ο ενδημικός φοίνικας του Θεόφραστου (προσβολές σε δύο δέντρα). **Είναι επομένως άμεσος και ορατός ο κίνδυνος αφανισμού του ντόπιου φοίνικα στο φοινικόδασος Βάι και αλλού.** Ο κίνδυνος αυτός δεν είναι υπόθεση που θα πάρει χρόνια. Αντίθετα εκτιμάται ότι οι πρώτες προσβολές θα εμφανιστούν μέσα στους επόμενους μήνες (ευχόμαστε να μην επιβεβαιωθεί αυτή η εκτίμηση).
3. Στο επίπεδο της γεωγραφικής διασποράς η μεγάλη προσβολή εντοπίζεται στα βόρεια παράλια του Ν. Ηρακλείου. Προσβολές όμως έχουν διαπιστωθεί μέχρι και το Καλό Χωριό του Δήμου Αγίου Νικολάου (πολύ κοντά πια στο Βάι), αλλά και στο Ν. Χανίων.
4. Τα μέτρα για την αντιμετώπιση του εντόμου που έχουν ληφθεί μέχρι σήμερα από διάφορους φορείς (δημόσιους και ιδιωτικούς) είναι **πενιχρά. Παράλληλα τα μέτρα αυτά χαρακτηρίζονται από έλλειψη συντονισμού, αποσπασματικότητα και μηδαμινή αποτελεσματικότητα. Αυτό μεταφράζεται και σε σπατάλη πόρων και δυνάμεων.** Δείχνει επίσης έναν αυτάρεσκο εφησυχασμό των υπευθύνων, αφού το ΓΕΩΤΕΕ/π.Κρήτης τόνισε εξ αρχής την ανάγκη λήψης συνδυασμένων μέτρων και συντονισμού των επιμέρους φορέων και υπηρεσιών.

Η δυσμενής αυτή εξέλιξη οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αδυναμία της προηγούμενης πολιτικής ηγεσίας του τόπου να θέσει σε εφαρμογή ένα **συνδυασμένο πρόγραμμα δράσεων** που απαιτείται για την περίσταση. **Το πρόγραμμα αυτό είχε υποβληθεί στις αρχές του τρέχοντος έτους στην Περιφέρεια Κρήτης από επιστημονική επιτροπή που η ίδια είχε συστήσει.** Η πρόταση αυτή είχε κοστολογηθεί στο ύψους των 500.000 € για διάστημα 4 χρόνων. Το ΓΕΩΤ.Ε.Ε./ Π.Κ. είχε τότε τονίσει την ανάγκη άμεσης εφαρμογής του προγράμματος, γιατί η κάθε καθυστέρηση συνεπάγεται την εκθετική αύξηση του κόστους αυτού. Δυστυχώς δεν εισακούσθηκε, με συνέπεια να βρισκόμαστε σήμερα μπροστά σε μια τεράστια αύξηση των πληθυσμών του εντόμου και σε πολλαπλασιασμό του απαιτούμενου κόστους. Με όλη τη κατανόηση στα οικονομικά προβλήματα της χώρας θέτουμε το ερώτημα: μπορεί η αξία του ενδημικού φοίνικα στο Βάι και αλλού, να αποτιμάται με λογιστικούς όρους;

Αξιότιμε κ. Πρωθυπουργέ,

ολοκληρωμένο σχέδιο για τη διαχείριση του εντόμου στην Κρήτη έχει προταθεί από την επιστημονική κοινότητα. Εμπλουτισμός και επικαιροποίηση του σχεδίου αυτού (κυρίως στις λεπτομέρειες και όχι στην ουσία) θα γίνει από το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο μέσα στις επόμενες μέρες. Η εφαρμογή του σχεδίου δεν επιτρέπεται να σκοντάψει ξανά με την επίκληση μάλιστα της ίδιας δικαιολογίας. Στο κάτω κάτω της γραφής για μας, αλλά πιστεύουμε και για σας, η «πράσινη ανάπτυξη» ξεκινά και προϋποθέτει την προστασία των μνημείων της φύσης.

Αγωνίζεστε κ. Πρωθυπουργέ για να επιτύχετε την ανάκτηση της διεθνούς αξιοπιστίας της χώρας. Πως θα το επιτύχετε όμως αυτό αν συναντήσετε στη πορεία τον αφανισμό του φοινικόδασους στο Βάι, αυτό το «σήμα κατατεθέν» του τόπου μας; Δεν θα δείχνει αυτό μια χώρα ανίκανη να διαχειριστεί στοιχειωδώς ένα από τα πιο πολύτιμα οικοσυστήματά της;
Η προσωπική σας παρέμβαση είναι στη φάση αυτή είναι απαραίτητη.

Μετά τιμής
Για τη Δ.Ε του ΓΕΩΤ.Ε.Ε./παρ. Κρήτης

Ο Πρόεδρος
Κώστας Καμπιτάκης